

چه کسی به پیامبر خدا توهین کرد؟

درباره اعلام جرم دادستانی علیه هم‌میهن

عبدالجواد موسوی
شاعر و روزنامه‌نگار

دادستانی تهران علیه روزنامه هم‌میهن اعلام جرم کرده. به حکم توهین: به حضرت ایوب. حالا توهین چه بوده؟ در کاریکاتوری نشان داده می‌شود که حضرت ایوب که منظر صبر و شکیبایی در تمام ادیان است از عدم تحقق بعضی وعده‌ها به ستوه آمده. از آن جایی که برخلاف ضرب‌المثل مشهور، آدم زنده به‌مراتب از آدم مرده به وکیل و وصی بیشتر احتیاج دارد، دفاع قانونی و حقوقی از روزنامه هم‌میهن را به وکلا می‌سپارم و فقط یکی، دو نکته را از منظر یک روزنامه‌نگار یک‌لایحه خدمت‌تان عرض می‌کنم.

یکی از مفاهیمی که در این سال‌ها کاملاً تهی از معنا شده همین کلمه «توهین» است. بس که بی‌ربط و کیلوبویی از آن استفاده کردیم. ظاهراً یک مشکل فراگیر است. اصلاً منتظریم یک اتفاق خیلی پیش‌یافتاده را که در همه جای جهان معمول و مرسوم است به توهین تعبیر کنیم. از یک شوخی معمولی در یک سریال گرفته تا کاریکاتوری که یک قالب هنری برای شوخی کردن است، می‌تواند به یک جنجال و بلوای امنیتی بدل شود. البته گاهی این وسط پای سیاست هم در میان بوده- بفرمایید کجا و کی نبوده؟- جالب اینکه وقتی غبار هیاهو فرو نشست همگان متفق‌القول بوده‌اند که اصلاً و ابداً توهینی در کار نبوده، چون نیک‌بگری از کتاب «عزاداری‌های نامشروع» که آل‌احمد در جوانی ترجمه کرد و نزدیک بود به‌دلیل همان ترجمه خونش را بریزند و امروز به جای آنکه بزرگراه به نامش شود از شبکه افق تف و لعن‌نثارش شود تا همین کاریکاتور مذکور هیچ نشانی از توهین در آن نیست. به‌نظر بد نیست یک‌بار همه دادستان‌ها و بقیه آن‌هایی که از این احکام صادر می‌کنند و خلقی را به زحمت می‌اندازند جمع شوند و یکی از اهل فن برود برای آن‌ها توضیح بدهد که طنز چیست و فرقی مطابقه و فکاهه و هزل و هجو با یکدیگر چیست و کاریکاتور آن‌هم با چنین ادبیاتی در چه شاخه‌ای از هنر و ادبیات تعریف می‌شود. اصلاً اجازه بدهند شخص این بنده هم می‌توانم به‌عنوان کسی که در این حوزه یعنی طنز دست‌کم هفت جلد کتاب تئوریک و نظری منتشر کرده‌ام این زحمت را متقبل شوم. قره‌الی‌الله.

سال‌ها پیش مسعود دهنمکی از عمران صلاحی شکایت کرد. بابت توهین به حضرت آدم (ع) در مجله دنیای سخن. وقتی هم عمران خدایی‌امرز از خودش دفاع کرد و گفت توهینی در کار نبوده و صرفاً یک شوخی بوده دهنمکی در پاسخ گفت: یکی با پدر شما از این شوخی‌ها کند خوشتان می‌آید. بعد هم گفت شاید شما از توهین به پدرتان ناراحت نشوید اما ما غیرت داریم و از این حرف‌ها. حُب، طبیعی بود که عمران صلاحی و مجله محکوم شوند اما هر اهل انصافی می‌داند و می‌دانست نه عمران صلاحی و نه گردانندگان مجله دنیای سخن، قصد توهین به یک پیامبر را نداشتند. اصلاً برخی از اولیا و انبیای خدا در فرهنگ عامه تبدیل به یک نماد و نشانه می‌شوند و فی‌المثل اگر کسی بگوید

صبر ایوب به سر آمده، قصد توهین به ایوب پیامبر سلام‌الله‌علیه را نداشته. همان طور که اگر کسی بگوید فلانی صبر ایوب دارد به هیچ وجه قصد قیاس دیگری را با پیامبر خدا ندارد. این همه در تاریخ ادبیات فارسی با ملک الموت شوخی شده. آیا آن‌ها به‌ملک‌مقرب خداوند یعنی حضرت عزرائیل توهین کرده‌اند؟

مادر سال‌های اخیر در بسیاری از مواقع به اسم دفاع از پیامبران و انمه اظهار رسماً قداست‌زدایی کرده‌ایم. کاری کرده‌ایم که هم قبح توهین به مفاهیم و امر مقدس را از بین بردیم و هم خواسته و ناخواسته به دیگران القا کرده‌ایم که مثل آب خوردن می‌توان به مقدسات توهین کرد. آخر کدام آدم نیمه‌عاقلی حتی به خودش اجازه می‌دهد به پیامبر خدا توهین کند؟ و کدام آدم بی‌عقلی حتی به خودش اجازه می‌دهد این توهین را منتشر کند و دنیا و آخرتش را به خطر بیناندازد؟ اصلاً گیرم کاریکاتور است و منتشرکنندگان همه‌مشتی‌انلیک و تو بگو دشمن خونی خدا و پیامبران خدا، که چه؟ چه چیزی از توهین به ایوب پیامبر گشایش می‌آید؟ آن‌هم در این سرزمین؟ کمی هم فکر کنیم بد نیست. قبول دارم فکر کردن کار سختی است اما یک مقدارش گاهی لازم است. کاریکاتور مذکور را خیلی‌ها ندیده بودند و حالا به‌مدد دادستانی تهران خیلی‌ها دیده‌اند. نمی‌شد ماجرا را جور دیگری برگزار کرد؟ گیرم تخلفی صورت گرفته. نمی‌شد مدیرمسئول را صدا کرد و با او صحبت کرد؟ نمی‌شد تا روشن شدن زیر و بم داستان، ماجرا را علنی نکرد؟ اگر حقیقتاً معتقدید که به یکی از پیامبران الهی توهین شده آیا با انتشار فراگیر آن کاریکاتور منکر آشکارا صورت‌نگرفته؟ آیا این خودش اشته‌منکر نیست و هیچ عقوبتی برای آن در نظر گرفته نشده؟

۲۴ ساعت

۱۶

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com
@Hammihanonline

• صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس‌عبدی و احمدزیدآبادی
• سردبیر: محمدجواد روح • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • امید عرب (مدیر آنلاین)
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمن منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

عکس: ایسنا

ژانربومی در جهان پر جدال
چهل و یکمین جشنواره فیلم کوتاه تهران آغاز شد

مرحوم به‌مرحوم بهاره لیلی بود که در این بخش مهدی آذرپندار، نادره ترکمانی، اصغر فارسی، علیرضا معتمدی و دانش اقباشوی روی صحنه آمدند و با اهدای لوحی به مادر این هنرمند، از او یاد کردند. مادر این هنرمند گفت: بهار همیشه در جان و روح ما حضور دارد اما به‌حال خداوند تقدیر هر کسی را نوشته است. بهار دختری عاشق سینما و هنر، مستقل، جدی و پایبند به اخلاق بود. او پر از شور و هیجان بود، پشتکار داشت و برخلاف تمام سختی‌ها و ناخقی‌های این رشته، هرگز ناامید نشد و به کشور و هنر کشور خود فکر می‌کرد. او عرق زیادی به کشور خود داشت و بسیار انسان‌دوستکار، صادق و دلسوزی بود، اما به‌مانند بهار در این دنیا جایی نداشت. مطمئن‌کنم اکنون و در آینده به نیکی از او یاد می‌شود. او وقتی در این دنیا بود افتخاری برای خانواده و جامعه سینما بود. از کسانی که این یادبود زیبا را برگزار کردند تشکر می‌کنم.

عطر خدمت

در مراسم افتتاحیه چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران، برگزیدگان نخستین جشنواره عکس تهران و جشنواره «عطر خدمت» هم معرفی شدند. امسال دو بخش ویژه هوش مصنوعی و واقعیت مجازی در واکنش به پدیده‌ها و فناوری‌های نو ظهور از سوی جشنواره تهران لحاظ شده است. در حالی که برای سومین سال متوالی، جشنواره با تأکید بر تنوع بومی و اقلیمی برگزار می‌شود، تلاش شده تا فیلم‌ها از عنصر خیال‌انگیزی نیز بهره‌مند شوند. ردهای این سیاست‌گذاری را می‌توان از تولید شماری از فیلم‌ها در انجمن سینمای جوانان ایران به‌عنوان متولی برگزاری جشنواره تا شعاع این دوره از رویداد یافت. فرهاد سلیمانی دبیر اولین جشنواره عکس تهران که با پشتیبانی انجمن سینمای جوانان ایران برگزار شد، گفت: آژانس عکس تهران تأسیس شده و فضایی را برای ورود عکاسان جوان به عرصه کار حرفه‌ای و ارائه و عرضه عکس فراهم می‌کند. اولین دوره این جشنواره با استقبال خوب مواجه شد. استقبال از این رویداد کم‌نظیر بود. امروز چند نفر از راه‌یافتگان را دیدم که در هیچ جشنواره‌ای شرکت نمی‌کردند، اما به‌دلیل سابقه خوب انجمن این کار را کردند. جشنواره در دو بخش «آزاد» و «جوان ایرانی» برگزار می‌شود و تقریباً هفت‌هزار عکس به‌ما رسیده است.

پیام وزیر ارشاد

سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران پیام بلندی داد که در بخشی از آن آمده است: «چهل و یکمین دوره جشنواره فیلم کوتاه تهران هم ویژگی‌هایی دارد که خوشبختانه وام‌گرفته از جهان پیرامون خود است؛ جهانی که در آن علم و فناوری به پیش‌تر تمدن‌های بشری مبدل شده است و خلاقان عرصه فناوری هر روز معجزه‌واره جدیدی عرضه می‌کنند که هوش مصنوعی متأخرترین آنهاست. سینما هم البته در شعاع تأثیر هوش مصنوعی قرار گرفته و بییم و امیدهای فراوانی از نحوه استفاده از آن در هنر هفتم این روزها مطرح است. به همین دلیل جشنواره فیلم کوتاه تهران، برای نخستین‌بار در میان رویدادهای سینمایی کشور، با تأسیس بخش ویژه رقابتی هوش مصنوعی و واقعیت مجازی، به این مهم توجه نشان داده و با استقبال مناسبی هم از سوی فیلمسازان خارجی و داخلی روبه‌رو شده است. از سوی دیگر زمانه، زمانه ارتباطات است و نمی‌توان در عرصه‌ای چون هنر سینما، از مرزهای جغرافیایی محصور شد. در چنین شرایطی، نگاه فرامرزی جشنواره چهل و یکم در انتشار فراخوان به ۱۲ زبان زنده دنیا و شناسایی و استفاده از ظرفیت‌های جدید و کمتر استفاده‌شده برای ارتباط با کشورهای هدف که نهایتاً موجب ارسال حدود ۱۴ هزار فیلم از ۱۵۱ کشور دنیا شده است، نشان می‌دهد سینمای ایران تحریم‌ناشدنی است.»

چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران با رویکرد «بومی‌گرایی در ژانر» و با شعار «جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران، پذیرای جهان خیال‌انگیز تو» در دو بخش اصلی مسابقه سینمای ایران و مسابقه سینمای بین‌الملل میزبان خانواده بزرگ سینمای کوتاه از ایران و سراسر جهان خواهد بود. این رقابت با اضافه کردن دو بخش ویژه هوش مصنوعی و واقعیت مجازی در بخش بین‌الملل، پذیرای ۱۲۶۵۱ اثر با رشد دوربرابری نسبت به آمار مشابه دوره چهارم بوده است. تمام بخش‌های اصلی و جنبی دوره چهل و یکم جشنواره در ۱۲ سالن پردیس سینمایی ملت و فضاهای محیطی آن به‌عنوان خانه جشنواره برگزار خواهد شد.

چهره

زیر سایه برادر بزرگتر

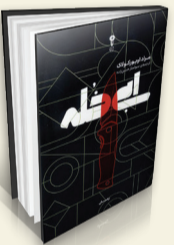
هر دو برادر سال‌ها در عرصه سینما فعالیت کردند، ولی‌الله در ایران ماند و بدالله بعد از انقلاب برای درمان بیماری فرزندش به آمریکا مهاجرت کرد و تا زمان مرگش در ۲۸ مهر ۱۳۸۳ همان‌جا ماندگار شد. بدالله شیراندازی که در دانشگاه تئاتر خوانده بود، فعالیت‌های هنری را همراه

برادر بزرگتر خود ولی‌الله شیراندازی از ایفای نقش در تئاترهای دهه‌های سی در تهران آغاز کرد و در چندین نمایشنامه‌ی کلاسیک از جمله «اتللو»، «اتوبوسی به نام هوس» و «هیاهوی بسیار برای هیچ» بازی کرد. مصطفی اسکویی و مهین اسکویی که در دهه سی و چهل تئاتر آنها را پایه‌گذاری کردند بدالله و ولی‌الله شیراندازی از اعضای فعال این گروه بودند. بدالله بعدها به گروه بیژن مفید پیوست. او در سال ۱۳۴۳ با بازی در فیلم «قانون زندگی» به کارگردانی جمشید شبیانی وارد عرصه سینما شد و در بیش از ۵۰ فیلم و سریال تلویزیونی بازی کرد. «سه قاب»، «آقا دزده»، «بهشت دور نیست»، «مرد خدا» و «چرخ فلک» از جمله فیلم‌هایی است او در آن بازی کرده است.

کتابخانه

در جستجوی قهرمان کودکی

«ابی‌خله» رمانی از مراد اویورکولاک، نویسنده‌ی ادبیات ترکی استانبولی است. این رمان داستانی پرماجر از جست‌وجوی یوسف برای یافتن ابراهیم دیوانه معروف به ابی‌خله را در محله‌ی برنوا از امیرروایت می‌کند. یوسف پس از سال‌ها دوری از محله‌ی کودکی‌اش دوباره به برنوا بازمی‌گردد و می‌فهمد که ابی‌خله شخصیت محبوب و قهرمان خاطرات کودکی‌اش به‌طرز عجیبی گم شده است. اویورکولاک با روایتی احساسی و مملو از زخم‌های کهنه، عشق ناکام یوسف را در این کتاب به تصویر می‌کشد. مراد اویورکولاک، نویسنده و مترجم است و کتاب‌هایی از او دارد سعید میخائیل بوخارین به ترکی ترجمه کرده است. او که ابتدا حقوق‌بعد تاریخ خواند، هر دو را رها کرد و به روزنامه‌نگاری روی آورد و در مجلات و روزنامه‌های ترکیه مقالاتی می‌نوشت. اولین رمان او «انتقام» در سال ۲۰۰۲ منتشر شد که تاریخچه‌ای از پیشرفت‌های سیاسی در ترکیه در دهه‌های اخیر به‌خصوص سرنگشت کردها در ترکیه است. این کتاب در ۲۰۸ صفحه، با قیمت ۲۵۰ هزار تومان از سوی نشر وزن دنیا منتشر شده است.

ابی‌خله
نویسنده:

مراد اویورکولاک

مترجم:

سولماز حسن‌زاده

انتشارات: وزن دنیا

تاریخ

آغاز صادرات امیرکبیر

میرزا محمدتقی خان فراهانی، ۲۸مهرماه ۱۲۲۷ خورشیدی صدر اعظم ناصرالدین‌شاه شد و امیرکبیر نام گرفت. میرزا محمدتقی خان فراهانی مشهور به امیرکبیر تا ۲۲ آبان‌ماه ۱۳۳۰ خورشیدی در مقام

صدارت عظمای دربار ناصری خدمات ارزنده‌ای انجام داد و بانی بسیاری از اصلاحات سیاسی و اجتماعی در این دوران بود؛ اصلاحاتی که با قتل او به دست عوامل دربار با شکست مواجه شد. سروسامان دادن به خزانه کشور و قطع حقوق بسیاری از درباریان و وابستگان آن‌ها، تأسیس اداره آگاهی، واگذاری محاکم شرع به علمای صالح و براندازی رسم شکنجه، ساخت بیمارستان و مایه‌کوبی اجباری آبله در جامعه، ایجاد چاپخانه برای مرسولات پستی، تأسیس مدرسه دارالفنون و راه‌اندازی نخستین روزنامه در ایران به‌نام وقایع اتفاقیه، فرستادن ایرانیان به خارج برای تحصیلات و تدریس در ایران، استخدام استادان خارجی و تصمیم به جایگزینی آنها با ایرانیان، ترویج ترجمه و انتشار کتب علمی و... از جمله بخشی از خدمات ارزنده او بود. امیرکبیر روز شنبه ۲۰ دی‌ماه ۱۳۳۰ در حمام فین کاشان به قتل رسید و جسدش به کربلای معلی انتقال داده و در حرم امام حسین (ع) دفن شد.